Tf kultur- & Nöjesredaktör: Ida Norinder
Tel: 0480–591 14 / E-post: nojet@barometern.se
Senaste nytt: Barometern.se/kultur-noje

BAROMETERN-OT
Lördag 10 juni 2023

Konst

Fakta
Smålandstriennalen

Vad: Ett stort konstprojekt som spänner över hela Småland, med verk av över 60 konstnärer.
Det arrangeras också konstrelaterade workshops, vandringar och aktiviteter.
Huvudman för triennalen är Konstfrämjandet Småland, i samarbete med Linnéuniversitetet. Det övergripande temat är "Små Land".
När: 27 maj–1 oktober.
Medverkande aktörer: Linnéuniversitetet, Bergunda hembygdsförening, Kulturmagasinet i Bergkvara, Fritidsgården Frövi i Högsby, Galleri Kopparslagaren, Stranda Hembygdsgård, Huskvarna Folkets park, Folkets hus Älmhult, Konstkiosk #6, Vandalorum, Rasslebygd, The Mirror Institution, Forum Bio Hyltebruk, Gässemåla Residency, Hård Klang i Vånevik, Karnaberg, Virserums konsthall, The Glass Factory, Fokus i Jönköping, Ljudskolan i Siggalycke, Kalmar konstmuseum, Naturkulturreservatet Marhult, Tallgården Araby, Växjö konsthall, Store Mosse, Smålands konstarkiv, Diö konsthall, Österängens konsthall och Kulturvagnen.
Vad är en triennal?: En utställning som återkommer var tredje år.

Johanna Karlin och Anne Hamrin Simonsson är två av konstnärerna som medverkar i Smålandstriennalen, genom en samlingsutställning på Kalmar konstmuseum.

Nu är Smålandstriennalen i gång – med fler än 60 konstnärer som ställer ut

KONST

Nyligen var det premiär för den stora Smålandstriennalen – ett konstprojekt med utställningar av över 60 konstnärer utspridda över hela Småland.
Ett av de medverkande museerna är Kalmar konstmuseum, som visar "Örat mot marken och blicken utåt" som ett led i att gestalta människans livsmiljöer.

Nyligen drog det nystartade initiativet Smålandstriennalen i gång. Det är kanske ett av de största konstprojekten som tagit plats i vår del av landet under de senaste åren. Här medverkar nämligen konsthallar, museer och andra kulturaktörer i hela Småland – från Jönköping och Hultsfred i norr till Torsås och Ryd i söder. Totalt visas verk av över 60 konstnärer, och ett av de genomgående temana handlar om att gestalta livsmiljöer.

– Vi såg att Jönköping, Växjö och Kalmar skiljer sig ganska mycket åt, för att inte tala om landsbygden jämfört med staden. Vi vet att kommunikation och infrastruktur kan vara lite sådär, om man bor i Kalmar kanske man inte åker på utställning på Vandalorum i Vetlanda. Vi vill gräva där vi står. Här finns en jättebra grogrund, men vi behöver samarbeta och synliggöra oss bättre. Det är därför vi gör den här triennalen, säger Anneli Berglund, bild- och formutvecklare vid Kalmar konstmuseum.

Sara Hemmingsson, intendent på museet och en av projektledarna bakom Smålandstriennalen, instämmer:

– På kartan i vår broschyr är gränserna upplösta. Det är det vi vill förmedla. Ambitionen är att sprida ut konsten över hela Småland.

Ett annat mål har varit att arbeta så icke-hierarkiskt som möjligt. Såväl större konstinstitutioner, likt Kalmar konstmuseum, som ideella konstgrupper på små orter ryms i projektet.

– Vi vill visa upp en mångfald även på mindre platser, inte bara hos de större institutionerna. Man ska kunna ta del av konst även på landsbygden. Det tycker jag är en viktig röd tråd, säger Anneli Berglund.

Är det inte ett ovanligt stort geografiskt område för en triennal?

– Jo, Småland är ett oändligt stort landskap och man kan inte begära att någon ska åka runt och ta del av alla utställningar. Vi vänder oss inte främst mot en hitrest Stockholmspublik, utan till oss som bor här. De flesta av konstnärerna lever och verkar här och poängen är att lyfta fram och stärka det lokala konstlivet, säger Sara Hemmingsson.

Kalmar konstmuseums bidrag till triennalen är utställningen "Örat mot marken och blicken utåt" där fyra lokala konstnärer anammat det tema som handlar om att gestalta livsmiljöer. Två av dem, Johanna Karlin och Anne Hamrin Simonsson, har delvis arbetat tillsammans och står gemensamt för merparten av verken i utställningen.

– Vi har ingen beröringsskräck. Vi har jobbat ihop fast med våra egna verk. Till exempel har vi de här långa slanorna som jag samlat ihop och använt på olika

Amanda Selinders textila verk "Inom det vi inte ser" hänger på väggen.

Jan Carleklevs "I'm not human" är en installation med tomatplanta, video och ljud.

Vi vill gräva där vi står. Här finns en jättebra grogrund, men vi behöver samarbeta och synliggöra oss bättre.

Anneli Berglund, bild- och formutvecklare på Kalmar konstmuseum

Färgsprakande glasväxter visas i övergiven byggnad

KONST

Likt otympliga, ömtåliga legobitar kan Mim Westberg-Johannessons blomstermoduler i glas byggas upp i olika skepnader. I utställningen "Ur askan" låter hon växtligheten ta plats i en övergiven transformatorstation.
– Skulpturerna är ett sätt att gestalta de brokiga individer som skapat helheten och den historia som är glasriket.

Utställning
Ur askan

Vad: Glasskulpturer.
Var: The Glass factory, i den gamla transformatorstationen i Boda mittemot museet.
När: 3 juni–10 september.
Konstnär: Mim Westberg-Johannesson.
Övriga medverkande: Glasblåsarna Anders Wennerhag, Mikael Jacobsson och Josefin Bravo. Glaskonstnärerna Tillie Burden, Simon Holm och Dagmar Schützendorff Klaja.
Utställningen är The glass factorys bidrag till Smålandstriennalen.

Mim Westberg-Johannesson monterar ihop de olika modulerna – eller "blobbarna" som hon kallar dem – efter eget huvud. Det var inte i förhand bestämt hur skulpturerna skulle se ut. FOTO: PRESSBILD

En skiss visar Mim Westberg-Johannessons ursprungliga vision för projektet.

sätt. Vi funderade tillsammans på vad vi skulle göra med dem. Det visade sig passa utmärkt för Anne att hänga några av sina skulpturer där. Under den ena ligger dessutom en ullkaka som kommer från min gård, säger Johanna Karlin.

Hon har utgått mycket från livsmiljön på hennes egen Ölandsgård. Slanorna kommer därifrån, liksom fårspillningen och flera andra objekt. En tv-skärm visar hennes fårtacka Lillan, och mitt i rummet står en stor vägg vars utformning är inspirerad av hennes eget stall.

– Det är en konstruktion som delar av rummet lite grann och bygger olika rum.

Utställningens centrala verk är Anne Hamrin Simonssons stora rotvälta, som fått namnet "Under_liv" och myllrar av små detaljer. Det har fått agera utgångspunkt när de byggt upp rummet tillsammans.

– Jag växlar mycket mellan mikro och makro, här måste man gå riktigt nära för att se att det finns små människor och andra saker. När en rotvälta uppstår frigörs utrymme för nytt liv. Fröer som legat i marken i flera hundra år kan plötsligt börja växa.

Flera av hennes verk kretsar kring livet, födelsen, döden och söndervittringen. På flera ställen i lokalen har de smält samman med Johanna Karlins föremål, så som de livmoder- eller kokongliknande föremål som hänger från en slana i luften.

– Jag försöker skapa organiska objekt och använder ofta material som är dna-bärande, just för att få fatt i platsen där dåtiden och samtiden möts, säger Anne Hamrin Simonsson.

Även Jan Carleklev och Amanda Selinder medverkar i utställningen. I verken "Cellvibrationer mellan två tillstånd" och "Inom det vi inte ser" har Amanda Selinder utgått från cellerna i ögat. Hon har under våren varit residenskonstnär på Linnéuniversitetet där hon samarbetat med en forskare som arbetar just med ögat.

Jan Carleklev har i "I'm not human" gjort akustiska undersökningar av en tomatplanta, som han presenterar i form av ljud och ljudvågor.

"Örat mot marken och blicken utåt" visas till och med den 1 oktober.

Frida Lindström
Text & Foto

frida.lindstrom@barometern.se

Allt började med att The Glass factory genomförde en så kallad "open call" där de sökte efter en konstnär till ett visst projekt. Tanken var att hitta någon som vanligtvis inte arbetar med glas som material, och det fanns enbart ett fåtal parametrar att förhålla sig till: hållbarhet som tema och Bodas gamla transformatorstation som lokal.

I slutändan blev det Mim Westberg-Johannesson, som för närvarande studerar keramik vid Capellagården på Öland, som valdes ut. Nyligen invigdes hennes utställning "Ur askan" på platsen.

– För mig handlar det om de cykliska aspekterna av hållbarhet. Jag tycker att den postapokalyptiska estetiken är väldigt spännande, mitt arbete startar ofta med tankegångar och fantasier kring vad som växer ur ruinerna. Därför blev jag väldigt intresserad av den här lokalen.

Transformatorstationen ligger ett stenkast från The Glass factory. Enklast känner man igen den på dess stora välkomsttext som berättar att besökaren nu befinner sig i Boda. Byggnaden har stått övergiven i många år men rymde tidigare en transformator som omvandlade elen på nätet så att den kunde användas vid bruket. Idag är den främst ett minnesmärke över när elkraften kom till Boda, och Mim Westberg-Johannesson är den första konstnären att ställa ut där.

– Jag ville förändra så lite som möjligt på platsen och försökte behålla det ungefär som det var. Tanken är inte att det ska lukta klor och kännas välstädat, istället vill jag att betraktaren ska öppna den skeva lilla dörren, komma in i rummet och få samma känsla som man får när man tar en ny stig i skogen och hittar ett gammalt ruckel. Det ska kännas lite förbjudet och äventyrligt.

Miljön är onekligen opolerad. Svalor flyger in och ut genom hål i taket och marken är täckt av grus och bråte. Men i allt det gråa och smutsiga spirar livet. Där står höga, färgglada växter bestående av handblåsta glasformationer som monterats ihop likt små modulsystem. Eftersom Mim Westberg-Johannesson vanligtvis inte jobbar med glas har hon samarbetat med erfarna glasblåsare och -konstnärer som tillverkat modulerna efter eget huvud.

– Jag har tänkt mycket på glasriket och dess historia, men också på de människor som är glasrikets framtid. Det finns en ganska tidlös relation mellan en hantverkare och dennes material och det händer något när man får frihet att experimentera. Det ville jag skulle komma fram. Skulpturerna är ett sätt att gestalta de brokiga individer som skapat helheten och den historia som är glasriket.

Symboliken upplevs tydligt i kontrasterna mellan växterna och rummet – askan är den bästa jorden. Även på orter där bruken förändrats, eller till och med lagts ner.

– Ur det som varit innan kan något annat växa fram. Historien skapar förutsättningar och lägger en grund för det som kommer efter.

Frida Lindström